

Yapay zekâ hakkında

Deneme yazısı: Doç. Dr. Metin AYTEKİN

Bundan 30 sene önce Mühendislik bilimlerde profesör olan bir tanıdığımınla konuşurken konu yapay zekaya gelmişti. Kendisi bir ara yapay zekayı ilk ortaya atan Hindistanlı bir bilim insanının yanında bilimsel çalışmalar yapmış ve bize yapay zekanın ilerde neler yapabileceği konusunu anlatmaya çalışmıştı. Dün gibi hatırlıyorum. Özellikle “Fuzzy Logic” yani “Kırçillı mantık” üzerinde durmuştu. Şu anda yapay zekâ diye bildiğimiz olayın ana fikri işte kırçillı mantıkta yatıyordu. Bu bildiğimiz düz mantık değildi. Yani düz mantık ya siyahtır ya da beyaz fakat bu mantık grinin de her tür tonunu içeriyordu.

Basitleştirerek anlatmaya çalışacağım. Hepimiz bilgisayar kullanıyoruz. Bu aslında düz mantığa tekabül ediyor. Yani verileri veriyoruz ve sonra ondan aynı şekilde alıyoruz. Fakat kırçillı mantıkta durum farklı. Verileri veriyoruz bilgisayara fakat bilgisayar verilen tüm verileri değerlendirerek farklı yeni veriler oluşturabiliyor. Yani verilen input’ları farklı output’lara çevirebilme işidir yapay zekâ. En azından 30 sene önce kafama oturan mantık buydu. O zamanlar yapay zekâ ile çalışan asansörler, çamaşır makineleri dizayn ettiler.

Günümüzde ise hepimizin kullandığı bazı uygulamalarda yapay zekâ kullanılmaktadır. Hele bazıları harikalar yaratmaktadır. Anahtar kelimeler vererek bir resim yapmasını isterseniz onu bile yapıp önünüze getiriyor ve bu resim dünyada eşi benzeri olmayan bir resim oluyor. İnternetteki tüm resimleri tarayarak her birinden bir şeyler alıp birleştirip sizin istediğiniz resmi oluşturuyor. Artık telif hakkı sorunu kalmayacak gibi. Şu siteden siz de deneyebilirsiniz.

<https://openai.com/dall-e-2/>

Bununla da sınırlı değil. Yeni bir web sayfasında ise yapay zekâ ile konuşabilir hatta ondan bazı şeyleri yapmasını isteyebilirsiniz. Mesela bir konu verip roman yazmasını söyleyebilir hatta romanın stilinin hangi yazarınkine benzemesi gerektiğini kendisine söylediğinizde yepyeni bir kurgu ve isimlerle size romanı saniyeler içerisinde yazıyor. Ya da bilgisayar yazılım programı için bazı dillerde scriptler yazdırmak isterseniz ne yazmak istediğinizi ona yazmanız yeterli yine saniyeler içerisinde hazır kod elinizde. Siz de şu siteden deneyebilirsiniz.

<https://openai.com/blog/chatgpt/>

Yapay zekâ ile oluşturulmuş bir avatarım

Umarım bu güzel işler için kullanılır. Mesela benim de hayalimde tüm arabaların artık şoförsüz olması ve navigasyona nereye gideceğinizi söylediğinizde kendi kendine gitmesi. Tüm arabalar yapay zekâ kullandığında trafik kazaları epey azalacaktır. Kimse hak yemeyecek ve tüm arabalar gitmesi gereken yere en hızlı şekilde varacaktır. Hem zaman hem de yakıt kazancının yanı sıra trafik magandaları ile tartışıp sinirleriniz yıpranmayacak.

Tüm bunlar güzel olmasına güzel fakat bir konu daha var ki bunu en başta anlattığım 30 sene önce tartışıyorduk. Bu önemli konu veya soru ise şudur; peki bu yapay zekâları yeri geldiğinde nasıl durdurabileceğiz. Evet bu gerçekten ciddi bir konu. Şu anda masum gibi görünen bu uygulamalar diğer uygulamaları kullanmayı öğrendiğinde ve dahi tüm sistemlerin içine girip kontrol etmeyi öğrendiğinde işte o zaman bilim kurgu filmlerindeki olayları yaşamaya başlamamız işten bile değildir. Bu sebeple kesinlikle bu masum uygulamalar yaygınlaşmadan nasıl SHUT DOWN yapabileceğimiz konusu devletlerce masaya yatırılmalı diye düşünüyorum.

Umarım atomu parçalayıp enerji elde edeceğimizi hayal ederken binlerce insanın başına atom bombasının düşmesi gibi bu olayda da insanlar mağdur olmaz ve hep güzel işler için kullanılır.

Yapay zekâ ile oluşturulmuş diğer avatarlarım